

ΜΗΧΑΛΝΕΖΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαρ ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος.—

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΦΘΥΝΤΗΣ

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐπ' ὄψιν ἡμῶν ἔχομεν δύο ὑποψηφίων δημάρχων τοῦ δήμου μας προγράμματα. τὸ τοῦ κ. **Κ. Φρεαρίτου** καὶ τὸ τοῦ κ. **Μ. Μελά**. Εἶνε ἀληθές, ὅτι καὶ τὰ δημοτικά καὶ τὰ πολιτικά προγράμματα ἐν Ἑλλάδι εἶνε ὡς τὰ περίφημα *εὐλίβρια* τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἀγροτικῆς, διὰ τῶν ὁποίων θεραπεύονται ὅλαι αἰσθενεῖαι καὶ ἀδυναμίαι, πλὴν τῆς ἀδυναμίας τῆς γυναικὸς τοῦ νὰ μεταβληθῆ εἰς ἀνδρὶ ἢ τοῦ ἀνδρὸς εἰς γυναῖκα. Μία ἐξυπνος δημῶδης φράσις χαρακτηρίζει κάλλιστα τὸν ὑπερκεχειλιζοντα διὰ παντός προγράμματος πλοῦτον λέξεων, ὑποσχέσεων, ἰδεῶν, αἰσθημάτων, ἀρχῶν, ἢ φράσις : *Καὶ τί ἔχεις νὰ χάσης*, λεγομένη ὁσάκις πρόκειται περὶ δαπάνης ἀφρημένου πράγματος, ἐξ ἧς ἐν τούτοις δύναται νὰ προέλθῃ ὄφελός τι.

Καὶ τῶν δύο ὑποψηφίων τὰ προγράμματα εἶνε κολοσσαῖαι ἀνθοδέσμαι, ἢ μάλλον κηποι ὀλόκληροι χωρισμένοι εἰς τμήματα καὶ πρασιάς, περιέχουσαι θερμοκήπια καὶ ἀνθῶνας καὶ δάση καὶ ἀναβρυτήρια καὶ σκιάδας καὶ ἀναδενδράδας καὶ λαχανῶνας ἀκόμη. Ὁμοιάζουσι τὴν λίσταν ἐκείνην τοῦ πρωτοτύπου ξενοδοχείου τῆς *Babyloniæ*, ποῦ καὶ τοῦ *pou-lou* τὸ *γάλα μπιλέμ* μπορεῖς νὰ τῶρῃς. Εἶνε, βλέπετε, καὶ τὰ προγράμματα ὄργανα προσηλυτίσεως ψήφων. Μαζὺ μὲ τὰς σημαίας τὰς κυανοχρῆσους, μαζὺ μὲ τὰ προγράμματα, τὰ ἀπὸ τῶρα στεφανηφόρα, ὡσανεὶ εἶνε θρίαμβος καὶ ἡ ὑποψηφιότης, μαζὺ μὲ τὰ κέραματα, τὰς χειραφίαις, τοὺς χαιρετισμούς καὶ τὰ ἄτιμον *κολόκορον*, συμβαδίζουσι καὶ τὰ προγράμματα. Βεβαίως ἐν συνταγματικῇ πολιτείᾳ, προκειμένου περὶ ἀντιπροσωπευτικῶν ἀξιομάτων, τὰ προγράμματα εἶνε ἀπαραίτητα ἐπὶ τέλους ἐξαγνίζουσι τὸν τρόπον τινὰ τὴν αὐθάδειαν τοῦ παρουσιάζεσθαι ἕνα τέως ἀγνωστον, ἕνα τέως νομιζόμενον ὄντα Βύρρωπαῖον—κατὰ Γεννάδιον—ἐνώπιον τοῦ δήμου καὶ λέγειν : Ἐννοῶ νὰ εἶμαι ὁ δήμαρχος. Σημασίαν ὅμως καὶ κύρος καὶ βραύτητα ἐκείνα ἕμῶνα κέκτωνται, ὅσα ὑπὸ διακριθέντων ἤδη ἐν τῇ πολιτικῇ ἢ ἐν τῷ δήμῳ ἐκδίδονται, περὶ ὧν δύναται τις νὰ σχηματίσῃ πεποιθῆσιν ὅτι τὰ γραφόμενα δὲν εἶνε φουσαλλίδες, οὔτε δωλώματα πρὸς ἀλιεῖαν ψήφων.

* *

Ἐχουσιν ὅμως ταύτην τὴν εἰδικὴν ἀξίαν τὰ προγράμ-

ματα ὅτι ἀποκαλύπτουσι τοὺς ἐκδότας αὐτῶν ὅταν—ἐννοεῖται—γράφονται ὑπὸ τῶν ἰδίων. Καὶ περὶ τοῦ κ. Φρεαρίτου μία καὶ μόνη ἀμφιβολία χωρεῖ, μήπως παρεκλήθη νὰ συντάξῃ προγράμματα καὶ ἄλλων ὑποψηφίων, καθὼ διακεκριμένος νομδιδάσκαλος καὶ συγγραφεύς. Προκειμένου περὶ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν τὸ τετριμμένον ἐκεῖνο μὲ ἐλαφρὰν μόνον τροποποίησιν ὅτι : τὸ πρόγραμμα εἶνε ὁ ἄνθρωπος. Καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῶν στοιχείων δι' ὧν ἐξετυπώθη καὶ ἡ σύνταξις καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ περιεχόμενον ἀποκαλύπτουσι πλήρη τὸν κ. Φρεαρίτην. Ἔχει κάτι τι τὸ βυζαντινὸν ὁ ὑποψήφιος οὗτος καὶ γράφων καὶ ὀμιλῶν καὶ τὴν φυσιογνωμίαν ἀκόμη καὶ τὸ παράστημα. Εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Βυζαντίου θὰ κατεῖχε διακεκριμένην θέσιν ὡς πρωτονοτάριος ἢ ὑπ' ἄλλον οἰονδήποτε τίτλον. Ὁμιλῶν πρὸς συνδημῶτας, τῶν ὁποίων ἱκανὸν μὲν μέρος λαλεῖ τὴν ἀλβανικὴν, οἱ δὲ λοιποὶ πλὴν τῶν πρόην ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ συναδέλφων του μόνον τὴν ζωντανὴν δημῶδην, μετχειρίζεται γλῶσσαν καταληπτὴν μόλις καὶ μετὰ βίας εἰς τοὺς ἄλλοτε συγκαθηγητάς του. Ὁ μανδρινὸς οὗτος ἐγωῖσμός θὰ σημειωθῆ ὑπὸ τῶν συνδημῶτων του. Ἀνθρώπος ὅστις δὲν θυσιάζει εἰς τοὺς συνδημῶτας αὐτοῦ ὀλίγους κανόνας τῆς γραμματικῆς καὶ ὀλίγα μοχθηρὰ κατὰ Κόντον λεξιεῖδια, θὰ συλλογισθῆ πολὺ νὰ θυσιάσῃ τίποτε οὐσιαστικώτερον καὶ σοβαρώτερον, ἐὰν τυχῶν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπεφάσιζον ν' ἀνακηρύξωσι δήμαρχον Μανδρινόν. Ἐπάρχει καὶ ἐποψίς τις ἥτις τιμᾶ τὸν κ. Φρεαρίτην, παριστάμενον ἀλύγιστον φιλόσοφον, ὅστις θὰ ἐπροτίμα αἴφνης νὰ μὴ φάγῃ, παρὰ νὰ συγκαταβῆ νὰ ὀνομάσῃ τὸν ἄρτον *ψωμί*. Ἐν καὶ μόνον ἡδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ ἀλύγιστον αὐτὸ θὰ ἐφηρμόζετο καλλίτερον ἐπὶ καθηγητικῆς ἔδρας ἢ ἐπὶ τῆς ἐκλογικῆς κανίστρας. Ὁ δήμαρχος ὀφείλει πρὸ παντός ἄλλου νὰ ἦνε φύσις δημοτικῇ. Ἡ εἶσαι συνειθισμένος νὰ διάγῃς τὸν βίον σου ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ σπουδαστηρίου σου μελετῶν τὰς εἰσηγήσεις καὶ τὸ βυζαντινὸν δίκαιον, ἢ εἶσαι συνειθισμένος νὰ διάγῃς τὸν βίον σου ἐν μέσῳ τεσσάρων καθρηπτῶν παιζῶν τὸ ἕκαρτέ σου ἢ μεττημψισμένος εἰς δὸν Ἀλφόνσον ἢ δὸν Πασκουάλε, καὶ διανεμῶν τὸ προστατευτικόν σου μεδίδιαμα καὶ ἐπὶ ἄλλους μεττημψισμένους, βεβαίως τοιοῦτος ὧν δὲν εἶσαι διὰ δήμαρχος.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι προκειμένου περὶ λόγων ρητορικῶν ὅτι *ὄκουν λυγρίας*, ὁ ἀγορεύσας δηλαδὴ ρή-

ΔΙΝΟΡΑ

Ὁ Ραῦμόνδος, ἐκπλαγείς ὀλίγον ἐκ τῆς ὑποδοχῆς κατὰ τὴν πρώτην στιγμήν, τάχιστα συνήλθε.

— Ὁ Ρενέ σὰς τὸ εἶπεν ;

— Ὡ ! ὁ πρίγγιψ μου εἶπε τὰ πάντα, εἰς ἐμέ ! Αὐτὸ τὸν διασκεδάζει, καὶ δὲν τὸν ἐνοχλεῖ διόλου !

— Ἐ ! καλὰ ! ἐξηκολούθησεν ἀποφασιστικώτατα ὁ Ραῦμόνδος. Ξεύρετε τότε, πριγγιπέσα, ὅτι αὐτὸ εἶνε τὸ φρόνημά μου ἐπ' αὐτοῦ !

Διὰ μέσου τοῦ σκοτεινοῦ πέπλου τῆς μορφίνης, ἡ πριγγιπέσα ἐδοκίμαζε κὰν τὴν περιέργειαν νὰ ἐρωτήσῃ, νὰ μάθῃ ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν τῇ ἀπήρσκει νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ραῦμόνδον, νὰ μάθῃ ὑπ' αὐτοῦ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ρενέ.

Καὶ ἦτο διὰ τὸν Φερῶ ὠραία εὐκαιρία νὰ συνηγορήσῃ πλῆσιον τῆς μητρὸς, ὑπὲρ τῆς Δινόρας.

Τὸ ἐπράξε μετ' ἐντελοῦς πεποιθήσεως καὶ ἀνδρικής θερμότητος ψυχῆς, ἰσχυριζόμενος πρὸ τῆς θείας του τὴν ἀπόλυτον τιμιότητα τῆς νεάνιδος, δελεασθείσης μάλιστα, ἐκπεσοῦσης, βεβαιῶν ὅτι, ἀπαξ δαθέντος τοῦ λόγου ἐνός Σαντεναί, τὸ καθήκον τοῦ πρίγγιπος Σαντεναί ἦτο νὰ τὸν τιμήσῃ.

— Ὡστε λοιπὸν, ἠρώτησεν ἡ πριγγιπέσα, πρέπει, ἀγαπητέ, νὰ νυμφευθῇ ὁ Ρενέ ;

Καὶ ἐγέλα, ἀφίνουσα νὰ πίπτῃ, καὶ πάλιν νὰ πίπτῃ ἀπαλῶς ἡ κεφαλὴ τῆς ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ σοφᾶ, καὶ ὁ νέος μαρκήσιος τῇ ἐφαίνετο «πολὺ παράξενος, πολὺ παράξενος.»

— Ὑποθέσατε, εἶπεν ὁ Ραῦμόνδος, ὅτι ὁ Ρενέ ἀπεπλάνησε κόρην, γνωρίζουσαν τὸν κόσμον, ὅτι τῆς ὠρκίσθη, καὶ ὅτι ἐκείνη ἀξιοῖ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δαθέντος λόγου.

— Ὡ ! εἶπεν ἡ μαρκησία, διὰ φωνῆς ἡρέμου πάντοτε, ἡμιφαλμώδους, μασημένης, δὲν θὰ ἦτο τὸ ἴδιον πράγμα.

— Διατί ;

— Τὸ ἐρωτᾶτε ! ἐν τοσοῦτῳ εἶνε ἀπλούστατον. Διότι ἡ κόρη αὐτὴ θὰ ἦτον, ὑποθέτω, ὁμοία τοῦ ἐξαδέλφου σας, ἐπομένως . . .

Δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν, εἰμὴ διὰ χειρονομίας, ἀλλως τε ὁ Ραῦμόνδος, νευρικός ὀλίγον, διέκοψε ζωηρῶς τὴν θεϊαν του, διὰ τοῦ συντόμου ἐκείνου ὕφους, δι' οὗ ὁμίλησε πρὶν :

— Ἐνόμιζα ὅτι ὁ λόγος εἶχεν ἀξίαν, ἔνεκα ἐκείνου, ὅστις τὸν ἐδίδει, καὶ ὄχι ἔνεκα ἐκείνου πρὸς ὃν δίδεται.

— Ὡστε, ἀγαπητέ, εὐρίσκετε τὸν Ρενέ ὑποχρεωμένον λόγῳ τιμῆς πρὸς τὴν δεσποινίδα Φερῶ ;

— Εὐτυχῶς.

Ἡ πριγγιπέσα ὕψωσεν ἐπὶ τῆς λευκῆς κεφαλῆς τῆς ἀμφοτέρως τὰς ἀδυνάτους χεῖρας τῆς καὶ μετὰ βαθέως οἴκτου παρετήρει τὸν μαρκήσιον, — ἐπανευρίσκουσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν εἶδος ἀστείότητος, τὸ ὅποιον τῆς ἦτον οἰκείον, — ὡσὰν τὸ πρωτάκουστον τῶν φρονημάτων τοῦ Ραῦμόνδου διέλυσεν ἐξαίφνης τὴν μέθην τῆς μορφίνης :

— Ἄ ! φίλτατέ μου Φερῶ, ἐὰν ἔχῃς τοιαῦτα φρονήματα εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἐτῶν, θὰ φθάσῃς ἴσως πολὺ ψηλὰ . . . πολὺ ψηλὰ . . . ἐπάνω εἰς τὰ φτερά τῶν χιμαιρῶν σου, ἀλλὰ δὲν θὰ πᾶς πολὺ μακρὰ, σοῦ τὸ προλέγω !

Ὁ Ραῦμόνδος ὕψωσε τοὺς ὤμους ἐλαφρῶς ὡς διὰ νὰ εἴπῃ :

«πρόκειται λοιπὸν περὶ ἐμοῦ !» καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν Δινόραν, προσεπάθησε νὰ δώσῃ νὰ καταλάβῃ ἡ πριγγιπέσα, ὅτι ἡ δεσποινὶς Φερῶ δὲν ἦτο οὔτε τυχοδιώκτρια, οὔτε ὀκλήμη συνήθης νεάνις, ἀλλ' ἐκλεκτὸν πλάσμα, ἀξιοπαρατήρητον, εὐ ἡγμένον, ἀφοσιωμένον εἰς τὸν πατέρα του, ἀξίον σεβασμοῦ.

— Καὶ ἂν ἠθέλατε νὰ τὴν ἴδῃτε, φίλτατη θεία !

— Νὰ τὴν ἴδω ἐκείνην ! πρὸς τί ; Εἰς τί μ' ἐνδιαφέρει, σὲ παρακαλῶ, ἡ δεσποινὶς Φερῶ ;

Εἶχεν ἡμικερθῆ ἐπὶ τοῦ ἀτλαζωτοῦ σοφᾶ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς, τὸ λεπτοκαμωμένον πρόσωπόν τῆς ἐνεψυχώθη αἰφνυδίως, ἔλαμψε τὸ βλέμμα τῆς ὡς νὰ τὸ ἐπύρωσεν ἐσωτερικὴ τις φλόξ, ἐκ τῶν ἡρέμων, ὑπεροπτικῶν καὶ τρόπον τινα νοθρῶν κινήματων τῆς ὑπνοβατικῆς καταστάσεώς τῆς μετέστη εἰς ἀνησυχίαν ἄλλον καὶ σπασμωδικὴν ἀνησυχίαν.

— Ἀγαπητό μου παιδί, εἶπεν, ὅτε μὲν ὁμιλοῦσα εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν, ἄλλοτε δὲ εἰς πληθυντικὸν, πρέπει ἐν τοσοῦτῳ νὰ στοχασθῆτε καλὰ, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ὑπάρχουν πολλοὶ κόσμοι τοῦ διαφέρουν πολὺ μεταξύ των : κατ' ἀρχὰς ὁ κόσμος, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκετε, καὶ ὅστις εἶνε τόσῳ περισσύτερον ἀόριστος, ὅσῳ περισσοτέρας κατακτήσεις κάμνει ἡ . . . ἡ δημοκρατία τῶν κυρίων αὐτῶν . . . ἐπειτα σωροὶ κόσμων χωριστῶν, διηρημένων, ἀλλοκότων, τοῦ δὲν τοὺς ξέρω, καὶ ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρουν, καὶ περὶ τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν γνώμην μου, πολὺ ὁμιλία γίνεται εἰς τὰς ἐφημερίδας σας . . . Εἶσθε τοῦ κόσμου, φίλτατε, ἐχγετε ὑποχρεώσεις εἰς τὸν κόσμον . . . Ἡ κοινωμία εἶνε τελευταῖον προπύργιον τῶν παραδόσεων, τὸ ὅποιον βασιλεὺς καὶ ἀντέχει ἐναντίον ὄλων τῶν ἐφόδων . . . Δὲν πρέπει λοιπὸν τώρα νὰ ἀφίνωμεν νὰ ἴμπαῖνη κανεὶς, κανεὶς, ἀκούεις ; Σήμερον θὰ ἦνε μία μικρὴ νοικοκυροπούλα, καθὼς ἡ δεσποινὶς, πῶς τῇ λές ; . . . ἡ δεσποινὶς Φερῶ . . . πολὺ χαριτωμένη, τὸ πιστεύω, ὑποφερτὴ, ἂν θέλῃς . . . Αὐρίων θὰ ἦνε μία κοπέλλα, ἀπλούστατα, αὐτὴ τῇ φορὰ μία μοδίστρα, ξεύρω κι' ἐγώ ; . . . Καὶ ἐπειτα, Ραῦμόνδε, μὴ ὁμιλεῖς περὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῆς τῆς Δινόρας, περὶ τῆς τιμιότητος περὶ τῶν προτερημάτων τῆς . . . Εἶσαι βέβαιος ὅτι εἶνε ἐντελής, ὅπως τὴν φαντάζεσαι, φίλτατε ; Ἐὰν ἦτο τόσῳ τελεία, θὰ ἤξευρε καλλίτερον νὰ προσυλαχθῇ, καὶ δὲν θὰ ἦτο ἡ ἐρωμένη τοῦ υἱοῦ μου !

— Ἐξέπεσε, διότι τὴν ἐπλάνησεν ὁ Ρενέ . . . τῆς ὠρκίσθη . . .

— Πῶς ; ὅτι θὰ τὴν ἐνυφεύετο ;

— Ναί.

— Τότε, εἶνε μία ἀγορά ! Αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν συμβιβασμῶν σχεδὸν δὲν μ' ἐνδιαφέρουν. Μία γυναικία παραδίδεται, τὸ ἐννοῶ. Ὅταν πωλεῖται, εἶνε ἄλλο πράγμα.

— Ἡ δεσποινὶς Φερῶ ἐπωλήθη ;

— Δι' ἓνα τίτλον, μάλιστα. Ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει νὰ γίνῃ πριγγιπέσα ! . . . Πριγγιπέσα Δὲ Σαντεναί ! Διάβολε ! Πῶς προχωρεῖ ἡ δεσποινὶς Φερῶ ! . . .

— Ἀγαπᾷ τὴν Ρενέ, τὸν ἀγαπᾷ πραγματικῶς.

— Αὐτὸ δὲν μὲ ἐκπλήττει ! Εἶνε πολὺ νόστιμος νέος ὁ ἐξαδέλφος σας, διὰ νὰ τὸν ἀγαπᾷ ! Ἀλλὰ θὰ τὸν ἀγαποῦσε ὀλιγώτερον, ἂν δὲν ἦτο πρίγγιψ. Ἄ ! μὰ, Φερῶ, ἀπὸ τὸ φεγγάρι ἔπεσε ; Συμβούλευσε λοιπὸν λιγάκι τὸν πατέρα σου ! Ὁ πατέρας σου γνωρίζει τὴν ζωὴν, καὶ σὺ δὲν γνωρίζεις τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ πλοῦτόν σου . . .

(ἀκολουθεῖ)